

ВИКОРИСТАННЯ ВОДНОГО ПОТЕНЦІАЛУ МИКОЛАЇВЩИНИ В СФЕРІ РЕКРЕАЦІЙНОГО ТУРИЗМУ В ПОВОЄНИЙ ПЕРІОД

Ніколенко А.М.,
ЗВО спеціальність 242 «Туризм і рекреація»
Миколаївський національний аграрний університет
Науковий керівник, Гарбар Г. А.
д-р філос. наук, професор кафедри готельно-ресторанної справи та
організації бізнесу
Миколаївського національного аграрного університету

Впродовж останньої чверті ХХ ст. і початку ХХІ ст. туризм став однією з провідних галузей світової економіки. Невід'ємною складовою світового туристичного процесу є вітчизняна туристична галузь. Водний туризм — це інтегрована система рекреаційної діяльності, яка охоплює організацію подорожей по водних об'єктах з використанням спеціалізованих засобів пересування. Відповідно до сучасних концепцій рекреаційної географії, водний туризм може бути охарактеризований як мультидисциплінарний феномен, що поєднує елементи спорту, відпочинку, пізнавальної діяльності та екологічної освіти.

У контексті туристичної діяльності водний туризм також розглядається як інструмент регіонального розвитку, який сприяє соціально-економічному зростанню периферійних та прибережних територій, тому питання використання водного потенціалу в сфері рекреаційного туризму в повоєнний період є досить актуальним.

Такі українські науковці, як Грабовський Ю.А., Скалій Т.В., Кляп М.П., Котлубай В.О., Личак І.С., тлумачать поняття "водний туризм"- як вид туризму, при якому відпочинок здійснюється на воді за використанням байдарок, човнів, катамаранів, теплоходів, та інших плавальних засобів. Такі дослідники Грабовський Ю.А., Шахова М.Ю., класифікують водний туризм як окремий вид спортивно-оздоровчого туризму.

Метою нашої роботи є аналіз особливостей використання водного потенціалу Миколаївщини в сфері рекреаційного туризму.

Згідно з класифікацією Всесвітньої туристичної організації (UNWTO, 2020), водний туризм поділяється на кілька основних видів залежно від типу водного об'єкта, засобів пересування, тривалості подорожей та рівня складності. До основних видів водного туризму належать:

- Річковий туризм, що охоплює мандрівки річками різної складності.
- Озерний туризм, який передбачає дослідження акваторій прісноводних водойм.
- Морський туризм, що включає яхтові подорожі, круїзи та дайвінг.
- Рафтинг — екстремальний вид туризму на гірських річках.
- Спортивний водний туризм, орієнтований на змагання з використанням байдарок, каное, рафтів тощо.

Миколаївська область має невикористані рекреаційні та туристичні ресурси, дослідження цієї проблеми є перспективною для подальшого розвитку туризму в Україні. Більша частина Миколаївської області лежить у межах Причорноморської низовини. На півночі простягаються Подільська височина (правобережжя Південного Бугу) та Придніпровська височина (лівобережжя Південного Бугу). Глибоко в суходіл вдаються Дніпровсько-Бузький, Березанський, Тилігульський та Аджигольський лимани. До території області належать острів Березань і Кінбурнська коса. Її унікальне географічне положення, яке визначається сусідством із чотирма областями – Одеською, Кіровоградською, Дніпропетровською та Херсонською, оточенням з півдня водами Чорного моря, сприяє як економічному, так і природно-рекреаційному та туристичному розвитку.

Сприятливі кліматичні умови спричинили виникнення на Чорноморському узбережжі, порізаному лиманами, трьох розвинутих курортних зон відпочинку – Коблево, Рибаківка, Очаків.

Очаків справедливо називають маленькою перлиною Північного Причорномор'я. Він розташований там, де води Чорного моря зливаються з водами Дніпро-Бузького лиману. До 2022 р.(до воєнних дій) щороку влітку населення Очакова збільшувалося в багато разів – туристи, екскурсанти й

курортники відвідували ці береги, овіяні древньою історією. Проте незадіяний в організації курортної галузі області, природно-рекреаційний потенціал (насамперед, лікувальні грязі, мінеральні води, рапа Бейкушського та Тилігульського лиманів) могли би стати неабиякою мотивацією для відвідування Миколаївської області для відпочинку, оздоровлення та лікування відпочивальників з різних міст та країн.

Також в Очаківському районі існує унікальний регіональний ландшафтний парк «Кінбурнська коса» і частина Чорноморського біосферного заповіднику. Територія ландшафтного парку є унікальним для Європи природно-територіальним комплексом древньорічкових рівнинних піщаних та приморських засолених ландшафтів. Це біотоп, характерний існуванням багатьох видів рослин, грибів, тварин, серед яких є такі, що не трапляються більш ніде у світі. Природні умови Кінбурну сприятливі для пляжно-купального відпочинку на узбережжі Чорного моря та Ягорлицької затоки, для лікування грязями, полювання та збирання грибів, а також для наукового та спортивного туризму. На превеликий жаль, на даний момент вона є окупованою територією.

За 30 км на південь від райцентру і за 78 км від залізничної станції Одеса знаходиться село Рибаківка, до 1918 р. – Аджіяск. Воно входить до Очаківської зони відпочинку Причорноморського узбережжя. Курортна зона відпочинку Рибаківка – це місце, де відпочивати однаково цікаво як дорослим, так і дітям. Курорт вирізняється зручним для дітей піщаним пляжем з помірно пологим дном. Наявність у воді йодистих водоростей, солоне озеро з лікувальними грязями стали основними факторами санаторно-курортного будівництва.

Коблево, селище міського типу, розташоване на березі Тилігульського лиману на межі Миколаївської та Одеської областей, мало до 1850 р. назву «Троїцьке» від Свято-Троїцької церкви, яка існувала на землях, що належали генерал-майору Ф. О. Кобле. Упритул до зони відпочинку прилягає лиман, багатий на рибу, відомий пташиним царством і цілющими грязями. Природно-рекреаційний потенціал якого теж не повністю задіяний. Тут могли б розвиватися

спа-туризм, оздоровчий, санаторно-курортний туризм, а також рибальництво (як вид відпочинку).

На території Первомайського району розташована ще одна окраса нашого краю, яка сприяє розвитку туризму – це регіональний ландшафтний парк «Гранітно-Степове Побужжя», надзвичайне за неповторною красою місце, де рівний і спокійний Південний Буг перетворюється на гірську річку. Від села Мигія він проходить по крутих кам'яних берегах, створюючи вузькі каньйони з величними гранітними скелями, порожистим руслом, вирами і островами. Бузькі пороги – Мекка для туристів-водників. Тут знаходиться одна з найкращих у Європі природних трас водного слалому. Найбільший від Мигії поріг знають за назвою Запорізький, напроти нього стоїть Протичанська скеля, яку тепер називають Висока. Це хребет від ріки до шосе довжиною 100 м, висотою до 40 м, Швидкість течії понад 4 м за секунду, тому це чудове місце для водного спуску.

Отже, водні ресурси Миколаївщини дають можливість для розвитку оздоровчого туризму (лікування захворювань шкіри, опрону-рухового апарату), спортивних видів туризму (яхтинг, водні лижі, рафтинг), задоволення потреб населення у відпочинку (організація круїзів), що буде обов'язково відновлюватися в повоєнні часи. Таким чином, розгалужена система рекреаційних закладів відпочинку дозволяє зацікавити місцевих, вітчизняних та іноземних туристів відновити сили або оздоровитися на території Миколаївщини.

Список використаних джерел

1. Любіцева О.О. Туристичні ресурси України/ О.О. Любіцева, Є.В. Паннова- К.: Альтерпрес, 2007.-396 с.
2. Северіна Л.А. Туристичні ресурси Миколаївщини: путівника/ Л.А. Саверіна.- Миколаїв: Вид-во Південнослав'янського інституту КСУ, 2007.-140 с.
3. Фоменко Н.В. Рекреаційні ресурси та курортологія. Навчальний посібник./ Н.В. Фоменко.- К.: центри навчальної літератури, 2007.- 312 с.
4. Електронний ресурс. Режим доступ: <https://tarasportrafting.com/blog/rafting-techniques-and-moves-youll-be-using-rafting>. (Дата звернення 20.09.2020 р.).